

ОСНОВНИ ДАННИ ЗА КУЛТУРАТА В ОБЛАСТ ВАРНА ПРЕЗ 2016 ГОДИНА

Статистическите изследвания на НСИ в областта на културата осигуряват информация за дейността на музеите, театрите, библиотеките, кината, радио- и телевизионната програмна дейност и производството на филми. Основните показатели и обхватът на изследванията са в съответствие с методологическите изисквания на ЮНЕСКО.

Културни институции

В обхвата на културните институции се включват музеите, театрите и музикалните колективи (сценичните изкуства) и библиотеките.

1. Музеи

Към 31.12.2016 г. в област Варна функционират 8 музея, регистрирани съгласно Закона за културното наследство.

През 2016 г. движимите културни ценности, които са част от Националния музеен фонд и са включени в експозициите на музеите в област Варна, са 178 хил. фондови единици и в сравнение с 2015 г. техният брой нараства с 2.9%. Цифровизирани са едва 1 964 фондови единици, което е с 402 повече в сравнение с предходната година.

Посещенията в музеите през 2016 г. са 232 хил. и в сравнение с 2015 г. се увеличават с 37.9%. В дните със свободен вход са осъществени 12.6% от посещенията в музеите. Посещенията на чужденци се увеличават почти двойно в сравнение с предходната година и достигат 96 хиляди.

Общият персонал на музеите през 2016 г. е 211 души и се увеличава със 7.7% в сравнение с 2015 година.

2. Сценични изкуства

През 2016 г. в действащите 3 театъра в област Варна са организирани 763 представления, посетени от 171 хил. зрители, като в сравнение с 2015 г. представленията се увеличават с 3.0%, а посещенията - с 28.1%. Средният брой посетители на едно представление нараства от 181 лица през 2015 г. на 225 лица през 2016 година.

Разпределението на театрите по вид и реализирани постановки през 2016 г. е следното:

- 2 драматични театъра с 443 представления;
- 1 куклени театъра с 320 представления.

През 2016 г. в област Варна развиват дейност 4 професионални ансамбъла за народни песни и танци. Представленията на тези колективи нарастват с 41.4%, а посещенията - с 69.8% в сравнение с 2015 година.

Дружества, сдружения и музикални компании са организирани 12 рецитала (художествено слово), посетени от 2 200 зрители.

През 2016 г. в област Варна са осъществени 272 концерта, посетени от 109 хил. лица. Най-често са организирани фолклорни концерти - 134, посетени от 40.0 хил. лица, което е 36.6% от всички посетители на концерти.

3. Библиотеки

През 2016 г. библиотеките с фонд над 200 хил. библиотечни единици в област Варна са две, като броят им остава непроменен в сравнение с предходната година. Фондът се състои от 1 153 хил. библиотечни документа, като с най-висок дял от общия фонд в наблюдаваните библиотеки са книгите - 75.2% (867 хиляди).

Регистрираните читатели са 19.8 хил., което е с 23.3% повече в сравнение с предходната година. Посещенията намаляват с 23.3% и достигат 127 хиляди. Заетият библиотечен фонд средно на един читател е 18 бр. за 2016 г. и намалява с 8 бр. спрямо 2015 година.

Аудио-визуална дейност

Аудио-визуалната дейност включва филмовото производство, дейността на кината, както и радио- и телевизионната програмна дейност.

4. Кина

В края на 2016 г. кината в област Варна са 4, а киноекраните - 20, като остават без промяна в сравнение с 2015 година. Мултиплексите¹ са два и в тях са осъществени 93.9% от всички прожекции и 90.4% от посещенията.

През 2016 г. в сравнение с предходната година прожекциите в кината се увеличават с 3.9%, а посещенията - с 8.0%. Прожектирани са 592 филма, които според националността им се разпределят, както следва: 45 български, 251 европейски, 268 от САЩ и 28 от други страни.

5. Телевизионна програмна дейност

През 2016 г. в област Варна функционират 3 лицензирани и регистрирани български телевизионни оператора. Броят им остава непроменен в сравнение с предходната година. Телевизиите с наземно разпръскване и тези по кабел и сателит са излъчили програми с обща продължителност 20.3 хил. часа, или с 4.3% повече в сравнение с 2015 година.

¹ Стационарно кино с 8 и повече екрана.

Методологични бележки

Информация за дейността на **музеите** се получава в резултат на регулярно провеждано годишно наблюдение. Тяхната дейност се характеризира чрез: музейните фондови единици, посетителите; културно-просветната работа; персонала; приходите и разходите и материално-техническата база.

Дейността на **сценичните изкуства** е предмет на отделно годишно изследване. Единици на наблюдение са театрите, оперите, оперетите, цирковете, музикалните колективи, дружествата и сдруженията, които са организирали и провели рецитали и концерти (естрадни, фолклорни, симфонични, камерни, хорови, на духови оркестри, смесени и други). Тяхната дейност обхваща следните основни характеристики: сцени, места, представления, посетители, постановки по националност на автора, в т.ч. нови постановки.

Предмет на годишно статистическо наблюдение е и дейността на **библиотеките** с библиотечен фонд над 200 хиляди единици. Тяхната дейност обхваща следните основни характеристики: библиотечен фонд (книги, продължаващи издания и други библиотечни документи), читатели, посещения, зает библиотечен фонд, персонал, приходи и разходи, компютри, площ на библиотеките.

Данните за **филмовото производство** се събират годишно от Националния филмов център и частните продуценти. Тяхната дейност се характеризира главно чрез произведените филми, вкл. видеофилмите, филмите за кинорежата и телевизията. Дейността на **кината** се обхваща чрез следните основни характеристики: места, екрани, прожекции, зрители, приходи от билети. Не се наблюдават киноklubовете и подвижните кина.

Дейността на **радио- и телевизионните оператори** се обхваща чрез следните основни характеристики: предавания по функция в часове, приходи и разходи.

Повече информация и данни от изследванията в областта на културата могат да бъдат намерени на сайта на НСИ (<http://www.nsi.bg/bg/node/3552/>) и в Информационна система ИНФОСТАТ на НСИ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=36).